

Tillgänglighetsinventering av Trobergshemmet Södra

2024

Innehåll

Information om tid och dag.....	1
Introduktion.....	2
Målsättning	2
Enkät svar	3
Södra entrén	7
Angöringsplats.....	7
Uteplats	10
Vindfång.....	11
Personal matsal.....	13
Hiss	16
Hissens dimensioner.....	16
Korridor mot festsalen.....	17
Tillgänglig toalett Trobergshemmet	18
Korridor utanför tillgänglig toalett södra	22
Belysning	22
Sittplatser och bekvämlighet.....	22
Skyltning	22
Festsal	23
Utgång mot norra entrén	24
Hiss.....	26
Lätta åtgärder	26
Svåra åtgärder	27
.....	29
.....	30
.....	31
.....	32
.....	33
.....	34
Kontaktuppgifter	35

Information om tid och dag

Klockan är ungefär 09.30 dagen jag påbörjar inventeringen av entrén, vindfånget, den ena korridoren och uteplatsen. Det är onsdagen den 19.6.2024 och vädret är övervägande soligt med några tunna moln på himlen. Dagsbelysningen utomhus mäts till cirka 7500 lx.

Klockan är ungefär 10.00 när jag påbörjade kartläggningen av korridorer, festsal och matsal. Det är torsdagen den 20.6.2024 och vädret är soligt. Dagsbelysningen utomhus mäts till cirka 9000 lx.

De områden där tillgängligheten kartläggs vid det här tillfället är i de allmänna utrymmena som finns i den södra delen av Trobergshemmet.

Introduktion

Funktionsrätt Åland tog kontakt Trobergshemmet angående en kartläggning av anläggningen. Det ingår i projektet och är en del av målsättningen för "Ett Åland för alla" som strävar efter att alla ska ha tillgång till allmänna platser.

Innan besöket samlade projektledaren in svar genom att skicka ut en enkät till personalen på Trobergshemmet. Den används som underlag och är en viktig indikation på eventuella svårigheter med byggnaden. Före kartläggningen samlades det även in information om anläggningen.

Väderförhållandena under olika årstider kan påverka kartläggningen. Under sommaren är dagsljusinsläppet betydligt högre än under höst, vinter och vår.

Det finns problem med den ojämna marken utanför entrén och avsaknaden av kontrastmarkeringar. Det finns också brister i ljushetskontrasterna. Området vid uteplatsen på framsidan av södra entrén är farligt med ett lågt staket runt en gammal damm. Staketet är så lågt att det utgör en snubbelrisk.

Det är viktigt att belysningen är jämn och bländfri. Eftersom kartläggningen sker under sommartid är elbelysningen avstängd och dagsljusinsläppet är betydligt högre. Vissa belysningsarmaturer saknar kåpor och ljuset är bländande.

Dimensionerna i den tillgängliga toaletten uppfyller inte i tillräcklig grad kriterierna för tillgänglighet. Projektledaren kartlade tillgängligheten i de allmänna ytorna. Det skulle även behöva göras en kartläggning av de boendes situation på Trobergshemmet samt delar av personalens utrymmen.

Målsättning

Projektet "Ett Åland för alla" har som målsättning att utgå från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Vårt mål är att sprida information för att underlätta inkluderingen av alla i samhället. Personer med funktionsnedsättningar ska kunna delta på lika villkor i samhället. För att göra ett område tillgängligt räcker det ibland med mindre ekonomiska medel och enklare korrigeringar.

Under våra kartläggningar av tillgängligheten tar vi hänsyn till olika aspekter av funktionsnedsättningar såsom rörelsehinder, syn- och hörselnedsättningar samt kognitiva nedsättningar. Vårt perspektiv är brett för att inkludera så många som möjligt. Olika funktionsnedsättningar kräver olika förutsättningar men de är alla lika viktiga.

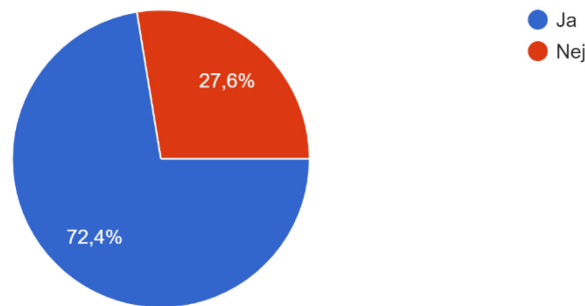
Syftet med att kartlägga tillgängligheten på allmänna platser är för att identifiera vilka åtgärder som behövs för att förbättra tillgängligheten. Personer med en funktionsnedsättning ska ha tillgång till och kunna vistas i allmänna utrymmen och platser på samma villkor som alla andra.

Nedan presenteras enkätsvar personalen på Trobergshemmet besvarade. Utvalda delar av personalens åsikter presenteras i punktform.

Enkätsvar

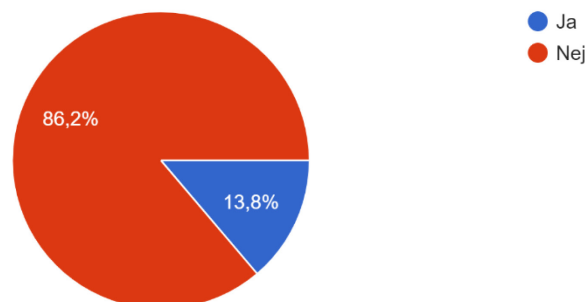
Har du någon gång upplevt hinder i miljön på arbetsplatsen?

29 svar

Använder du själv något hjälpmedel (som till exempel hörapparat, rullstol m.m.)?

29 svar

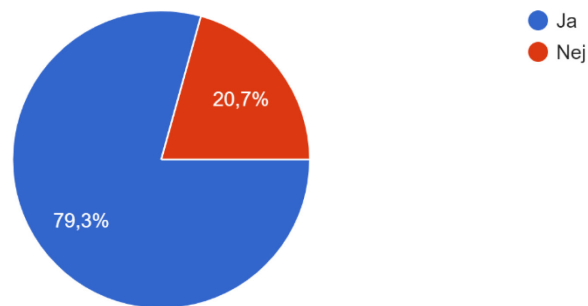

- Problematik med trånga arbetsytor och trånga badrum.
- Dåligt planerade toaletter och personalkansliet är trångt.
- Smala dörröppningar och höga trösklar.
- Det är oplogat och osandat på vintern.
- Hjälpmedel finns i källaren och det kan vara långt att gå.
- Utrymmet i patienternas rum är inte optimala.
- Det finns möbler som hamnar i vägen om patienten behöver vård i sängen.
- Det är svårt att orientera sig, det saknas skyltning.
- Mellan de olika enheterna förekommer det långa avstånd.
- Ventilationen sommartid är inte bra.
- Det kan förekomma brist av information om klienterna.
- Många i personalen använder glasögon eller linser.
- En del av personalen använder handskenor.

När det gäller tillgängligheten svarar majoriteten att den är bra. Det som framkommer i den här frågan är att gångvägarna skulle behöva ses över. Markunderlaget bör vara jämn och fast i stället för grus. Tillgängligheten upplevs att fungera bra så länge man inte behöver flytta på större möbler.

Finns det något som du anser behöver förbättras?

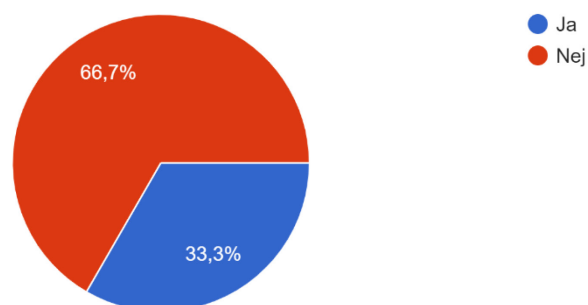
29 svar

- Utemiljön behöver rustas upp och underhållet behöver bli bättre.
- Mötesrummet kan endast nås via trappor.
- Det borde finnas möjligheter att ta ut klienterna på balkongen.
- Bredden på dörrpassagen där den inte är tillräckligt bred.
- Det skulle behövas fler hjälpmedel. Personlyft borde finnas i varje rum hos klienterna.
- Plogning, sandning och snöröjning skulle behöva bli bättre under vinterhalvåret.
- Rusta upp sådant som är trasigt.
- Installera en logisk och enhetlig skyltning.
- Kontrastmarkeringar och ljushetskontraster på olika material bör förbättras.
- Dörrpassagebredden är för smal på vissa ställen.
- Det finns utrymmesbrist i klienternas rum och badrum.
- Luften är dålig och att ventilationen borde vara bättre.
- Skyltar med bildsymboler.
- Dörr till innegården så att personer med demens får gå ut och in.
- Mörkläggningsgardiner för att underlätta för klienter när det är dag och natt.

Har det gjorts några förbättrande åtgärder sedan du började din anställning?

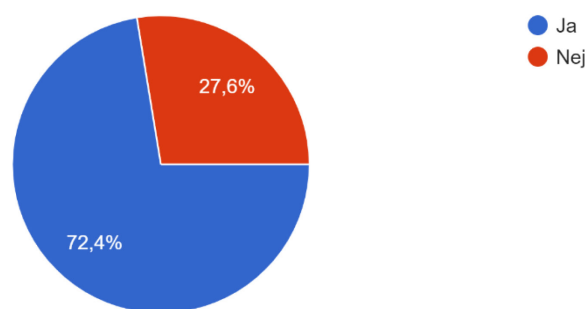
27 svar

- Det har tillkommit fler utrymmen.
- Nu är det mindre spring i trapporna för att man kan öppna dörren från avdelningen via en telefon.
- Tillgängliga chefer med entusiastisk drift.
- Kontrastmarkeringar och nivåskillnader delvis påbörjade.
- Uppdatering av skyltar sker frekvent.
- Festsalen har blivit försedd med teleslinga.
- Uteplatserna har förbättrats men behöver mer underhåll.

Förekommer det påfrestande arbetsställningar?

29 svar

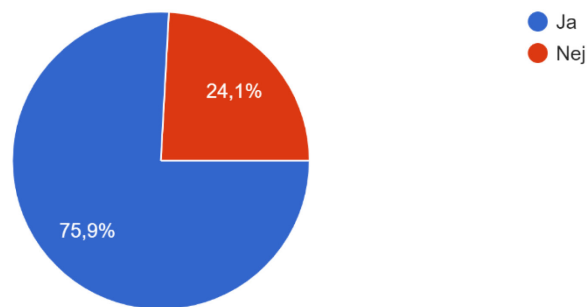

- Tunga lyft.
- Vissa skåp som medicinskåpet är svårt att nå för en kort person.
- Det är svårt att komma runt toalettstolen vid duschning.
- Möbler är på för låg höjd så det blir svårt att lyfta klienter ergonomiskt.
- Det är besvärligt att hjälpa patienter på toaletten när arbetstagaren måste sitta på ett knä framför klienten.
- Tung utrustning som måste över höga nivåskillnader.

Enligt enkäten är det lätt att hitta på Trobergshemmet om man är van vid byggnaden men många är överens om att det är svårt att hitta för en ny arbetstagare. På vissa ställen måste man gå igenom ett utrymme för att komma till ett annat och det är störande eller uppfattas jobbigt av personalen. Alla klienter har inte möjlighet att sitta tillsammans vid samma bord på grund av att matsalen är för liten. Enhetliga och lättlästa skyltar skulle kunna vara en lösning för att lättare navigera i byggnaden. Det är viktigt att det går smidigt att ta sig från punkt A till punkt B eftersom det sparar tid.

Är vägen till byggnaden hinderfri?

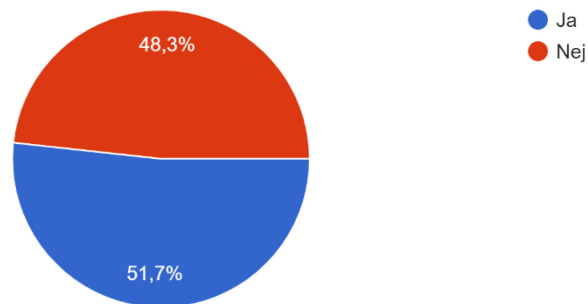
29 svar

- Hinder som finns är nivåskillnader och trösklar.

Upplever du att färgsättningen/ljussättningen i byggnaden är bra?

29 svar

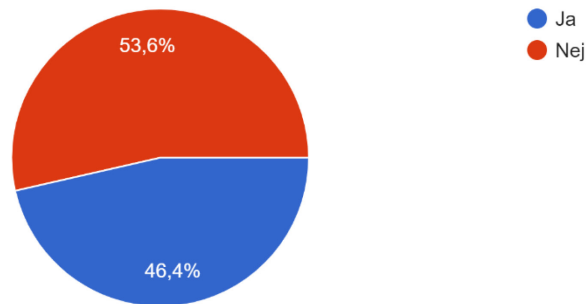

- Belysningen skulle kunna förbättras.
- Kontrastmarkering av trösklar och trappor.
- Ljushetskontraster i badrummen mellan golv, vägg, handfat och toalett.
- Bättre färgskalor för olika funktionsnedsättningar.
- Gardiner som byts ut vid de olika årstiderna.

Enkäten visar att många arbetstagare upplever ventilationen som dålig och att luften är torr. För vissa orsakar det röda och rinnande ögon. På sommaren är det varmt inne och på vintern är det iskallt. Det skulle behövas fler fläktar på Trobergshemmet. Det förekommer dålig lukt på vissa ställen, det kan lukta avlopp i kansliet.

Förekommer det buller eller eko på arbetsplatsen?

28 svar

- Ljuddämpande åtgärder behövs i köket eftersom ljuden sprider sig till klientrummen.
- Ljuddämpande åtgärder krävs på avdelningarna och i de olika rummen.
- Insättande av akustikplattor är rekommenderat.
- Ljud förs över via ventilationen, ljud som skrik och maskiner hörs väl.
- Fönstren håller inte borta ljud som kommer utifrån.

Södra entrén

Angöringsplats

Det finns möjlighet för bilar och taxibilar att köra ända fram till den Södra entrén av Trobergshemmet om behovet finns. Under den dag kartläggningen gjordes stod en taxibil vid uteplatsen intill entrén i väntan på en klient. Vid södra entrén finns det ett cykelställ med tak. Cykelstället kan mycket väl utmärkas med en skylt i form av en cykel för att underlätta navigationen.

Bild 1: Cykelstället med tak.

Bild 2: Sittplatser vid entrén.

Vägen till södra entrén

På den yttre väggen av byggnaden som är riktad mot vägen står det "Trobergshemmet" skrivet med svarta bokstäver mot en gul bakgrund. Texten är något svår att läsa eftersom det finns en svart rand bakom bokstäverna som går genom bokstäverna. För bättre läsbarhet skulle texten kunna vara större. Det finns även en mindre skylt med vit text på blå bakgrund.

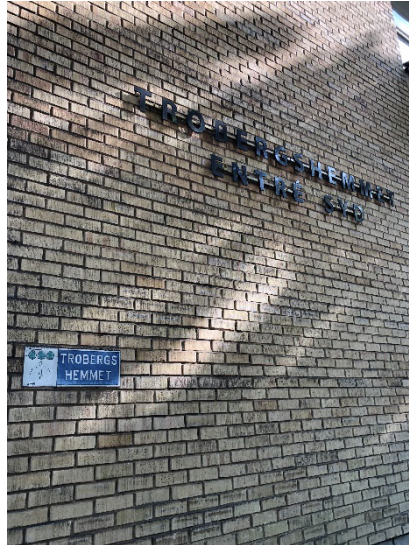

Bild 3: Det står Trobergshemmet men det är svårläst.

Vägen till den södra entrén är fri från hinder och cykelställ är placerade långt ifrån gångstråket som leder till byggnaden. Cyklarna skyddas även av ett tak mot olika väderförhållanden. Det skulle vara bra att markera cykelstället tydligare genom att installera en skylt. En blomlåda står i vägen för cykelparkeringen och den borde flyttas för att inte utgöra ett hinder.

Marken utanför entrén

Marken utanför entrén är ojämn på grund av att det finns stenplattor. Dessa rör sig naturligt med tiden, asfalt vore en bättre lösning för en jämn och halkfri yta. Stråket från trottoaren fram till entrén är asfalterad. Marken lutar åt olika håll vid själva huvudentrén.

Det finns två markbrunnar och båda har ojämnheter i marken omkring dem som kan utgöra snubbelrisk. Den ena brunnens ojämnheter finns längs stråket mot ingången medan den andra är nära uteplatsen.

Bild 4: Det finns hinder i gångstråket.

Bild 5: Stenplattorna vid entrén varierar i nivåskillnad.

Taktilt/visuellt gångstråk

Det finns inget taktilt eller visuellt gångstråk som leder fram till entrén. Ett naturligt gångstråk skulle kunna ordnas enkelt genom att sätta en kant framför blomrabatten längs byggnadens vägg. Detta skulle även passa in eftersom det alldeles i början av stråket finns ett litet trappsteg som leder upp till en dörr. Kanten skulle kunna fortsätta därifrån.

Bild 6: Vägen till huvudentrén.

En svart soptunna kontrasterar väl mot byggnadens ljusa bakgrund. Om en kant ordnas för ett taktilt gångstråk behöver soptunnans placering flyttas.

Ljudfyr

Synnedstättningar är vanligt förekommande hos äldre. För personer med synnedstättningar underlättar det om det finns en installation som spelar upp ett ljud vid viktiga punkter såsom en huvudentré. Ljudinstallationen kan spela olika ljud som skiljer sig från de naturliga ljuden i omgivningen.

Uteplats

Sittplatser

Det finns flera sittplatser vid uteplatsen och alla är utrustade med armstöd. Vi rekommenderar att ha sittplatser i varierande sitthöjder. För närvarande har de flesta sittplatser en höjd på 45–47 centimeter. Det finns en bänk som har en lite lägre höjd på 41 centimeter men dess armstöd är något opraktiska. De är korta och verkar inte tillräckligt tillgängliga för att ge stöd vid uppresning.

Föremål som hindrar

Flaggstången vid uteplatsen bör kontrastmarkeras för att undvika kollisionsrisker. Detta kan göras på två olika höjder. En markering kan vara i ögonhöjd och den andra markeringen kan vara lite lägre ner.

Bild 7: Flaggstången bör kontrastmarkeras.

Det finns ett antal blomlådor som står väl åt sidan och inte utgör något hinder. De har en höjd på 75 centimeter från marken. Det är en lämplig höjd för personer med funktionsnedstättningar så att de kan vara med och delta i skötseln av växterna.

Damm

Mellan uteplatsen och entrén finns det en gammal damm med ruttet staket som behöver underhåll. På vissa ställen finns det en kant medan det på andra delar av staketet saknas eller är skadat. En kant är bra för att varna personer om att det är en otillgänglig plats som de inte bör beträda. Höjden på staketet är 51 centimeter, det vore bra om den var minst 85 centimeter hög. Detta är för att undvika att personer kolliderar med och ramlar över staketet. Vi rekommenderar att rusta upp staketet och att i framtiden även kontrastmarkera det.

Bild 8: Det saknas delar av staketet och avåkningskydd.

Bild 9: Staketet bör rustas upp.

Bild 10: Växtligheten behöver ansas.

Vid uteplatsen finns det även rabatter. Vi rekommenderar en kant längs rabatterna så att personer med synnedsetningar inte hamnar i rabatten. Det förhindrar även personer som använder sig av hjälpmedel såsom rollator eller rullstol faller och hamnar i rabatten.

I mitten av dammen finns det en växt som heter Rönnsamak, enligt uppgifter orsakar den inte kontaktallergi och den är inte giftig. Det finns en amerikansk version som är giftig och orsakar allergi.

Vindfång

Det finns ett tak vid ytterdörren som leder till vindfånget. Utanför finns en ramp med en lutning på 2,3 grader vilket motsvarar 4 procent. Rampen består av fyra stora stenplattor som med tiden blivit ojämna och det finns nivåskillnader upp till 2 centimeter. Ytterdörrens dubbla skjutdörrar öppnas automatiskt via en sensor.

Inne i vindfånget finns ett klinkergolv men delar av golvet har håligheter och det saknas klinkers på en del ställen. Belysningen mättes inte eftersom belysningen inte var igång vid kartläggningens tillfälle.

Bild 11: Det saknas kakel i vindfånget.

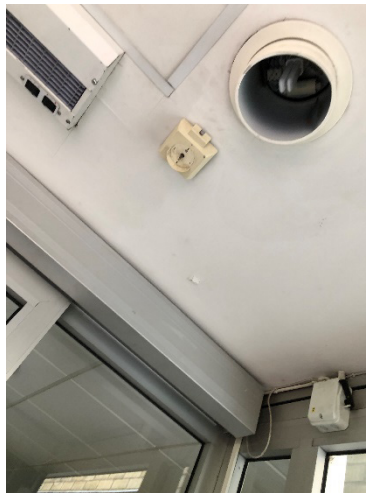

Bild 12: Belysningen bländar.

Bild 13: Belysningsarmaturen bör ha kåpor.

I taket fattas kåpor på belysningsarmaturen, vi rekommenderar även en upplyftning av vindfånget. Vindfånget har en acceptabel yta och vändyta på 150 centimeter x 295 centimeter. Det uppfyller minimimåtten för utrymmet som är 150 centimeter x 150 centimeter.

Rummet efter vindfånget

Golvet har många förslitningsskador särskilt på klinkerpartierna. En del plattor är trasiga och att byta ut hela golvet skulle avsevärt förbättra rummets utseende. Det finns en klädhängare med krokar i olika höjder. Bredvid entrén står en rollator till utlåning. I rummet finns också en soffa med armstöd.

Bild 14: Golvet bör rustas upp.

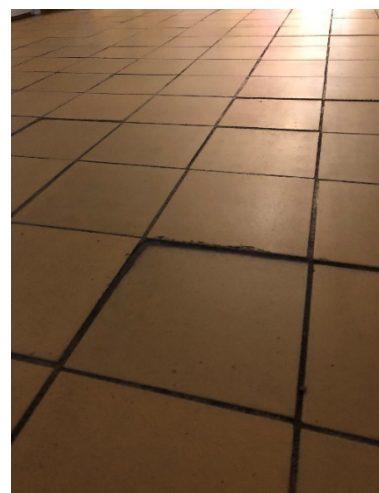

Bild 15: Det finns nivåskillnader i kaklet.

På golvet ligger en lös matta som kan orsaka snubbelrisk. Vi rekommenderar att använda mattejp eller annan anordning så att mattor ligger på plats.

Ljusstyrkan i mitten av rummet mäter 530 lx med dagsljus. Vid skjutdörren är belysningen avstängd och dagsljuset uppmäts till 80 lx. Belysningen bör var jämn och bländfri med minst 300 lx.

Det finns en liten besökstolett i rummet skyltad med texten "WC". Skyltningen i entrén har god kontrast och tydligt typsnitt. Det underlättar orienteringen av byggnaden. Längs väggen mot de olika dörrarna mot korridorerna finns ledstänger på en höjd av 84 centimeter. Dessa är platta med en bredd av 6 centimeter. Avrundade eller runda ledstänger är mer greppvänliga.

För att lämna byggnaden och komma till vindfånget måste man trycka på en knapp. Om man inte trycker på knappen öppnas inte dörrarna. Knappen sitter på en höjd av 95 centimeter. Höjden på knappen är acceptabel men knappens design är underlig eftersom den ser ut som en strömbrytare. Vi rekommenderar en vanlig grå automatisk dörröppnare istället.

Bild 16: Den automatiska dörröppnaren ser ut som en strömbrytare.

Dörrbredden till köket är 87 centimeter bred när dörren står uppställd i 90 grader.

Personalmatsal

Det finns inga trösklar som leder in till matsalen eller vidare till korridoren efter matsalen. I utrymmet finns det tre utrymningsvägar. Ingen av skyltarna har en markerad rullstolssymbol som anger en tillgänglig utrymningsväg. Vi rekommenderar att sätta upp en sådan skylt om utrymningsvägen är tillgänglig.

Belysning

Belysningen med några lampor tända och dagsljus mäts med den lägsta ljusstyrkan. Det är en ojämn belysning i utrymmet och styrkan varierar mellan 223 lx och 400 lx. Vissa lampor har kåpor men de som saknar kåpor resulterar i ett bländande ljus.

Mellan matsalen och serveringsområdet finns en skjutsdörr som kan användas för att minska ljudnivån. Borden och stolarna i matsalen är alla i samma höjd. Stolarna saknar armstöd och har en sitthöjd på 44 centimeter medan höjden på bordsskivan är 73 centimeter från golvnivån. Enligt rekommendationerna bör bordshöjden vara mellan 75–80 centimeter. Det bör finnas ett knäutrymme på minst 67 centimeter under bordet. Det är också fördelaktigt att ha sittplatser i olika höjder för personalens komfort. Det finns gott med utrymme att manövrera med hjälpmedel i matsalen.

Bild 17: Det finns en skjutsdörr mellan matsalen och köket.

Bild 18: Det är rymligt när skjutsdörren står öppen.

Vissa lampor i rummet saknar skärm vilket leder till en bländande belysning. Det finns inga reflekterande ytor i golvet eftersom det är parkettgolv i fint skick. I köket finns det vanliga köksskåp, men vi rekommenderar höj- och sänkbara skåp för att förbättra tillgängligheten.

Vid serveringsdisken finns en matta vars kanter kan utgöra en snubbelrisk. Höjden från golvnivån till disken är 90 centimeter.

Det finns akustikplattor i taket som absorberar ljud. I rummet finns flera pelare med metall vid den nedre delen och vi rekommenderar att även dessa kontrastmarkeras i ögonhöjd för att öka säkerheten. Vi brukar rekommendera att kontrastmarkeringarna finns på två olika höjder, en vid 14–160 centimeter och den andra mellan 100–120 centimeter.

Utrustning

I köket finns en pappershållare som är installerad på en höjd av 137 centimeter från golvet. En lämplig och tillgänglig brukshöjd är mellan 90–110 centimeter. Handfatet är installerat på en höjd av 58 centimeter från golvet vilket är en lämplig höjd för kortväxta och korta personer. Vattenblandaren är installerad på en höjd av 108 centimeter från golvet.

Korridor

I korridoren mot köket ligger det två lösa mattor på golvet som kan orsaka snubbelrisk. Dessa bör fästas med mattejp. Belysningen i korridoren är acceptabel med en mätning på 780 lx vilket är över den rekommenderade nivån på 200–300 lx. Det finns inga ytor som reflekterar ljuset, sett ur

ett tillgänglighetsperspektiv är det bra med bländfria ytor. Vid hissen är belysningen 113 lx vilket är för lågt enligt rekommendationen där det ska vara minst 500 lx i början och slutet av trapporna. Eftersom trapphuset finns i nära anslutning till korridoren bör det vara mer upplyst än det är under kartläggningen. Belysningen utanför en hiss och nedanför en trappa bör vara minst 300 lx. Ingen elektrisk belysning var påslagen vid hissen, endast insläpp av dagsljuset från trapphuset.

Vid dörren som leder till klippan är dörrslagytan markerad på golvet vilket är bra och bör finnas vid alla dörrar där de kan orsaka kollisionsrisk. Knappen för att tända och släcka belysningen i korridoren är placerad 102 centimeter ovanför golvnivån. Det finns en utrymningsväg i detta utrymme.

Bild 19: Dörrens slagyta är välmarkerad på golvet.

Trapporna som leder till avdelningen Ledskär har kontrastmarkeringar på varje trappsteg vilket förbättrar säkerheten.

Skyltning

Det finns en skylt som markerar hissen med goda kontraster mellan bakgrunden och symbolerna. Skylten är placerad strax under ögonhöjd vilket är acceptabelt. Dock är symbolerna inte internationellt erkända vilket kan skapa förvirring. Enhetliga och logiska skyltar rekommenderas för att öka tydligheten för besökarna.

Bild 20: Skyltar och symboler bör vara logiska och lätta att förstå.

Hiss

Det finns en hiss i samma trapphus som leder upp till Ledskär. För att använda hissen behöver man en tagg för att aktivera den. En besökare kan även kontakta personalen vid Ledskär om behov av hiss uppstår. Höjden för att kalla på hissen är 110 centimeter vilket är tillgängligt för personer med funktionsnedsättningar.

Hissens dimensioner

Hissen är lätt att identifiera tack vare sin metalliska färg mot den vita väggen. Hissens dörrbredd är 105 centimeter. Detta innebär att dörrbredden är acceptabel då minsta dörrbredden är 90 centimeter. Utanför hissen finns en fri vändyta på 150 centimeter x 150 centimeter vilket är viktigt för tillgängligheten. Den här vändytan är för personer som använder sig av hjulförsedda hjälpmedel och möjligheten för dem att kunna vända.

Inuti hissen finns en panel med reliefknappar och en stödstång längst in på väggen. Fler stödstänger skulle vara fördelaktiga för att erbjuda ytterligare stöd. Hisskorgens dimensioner är 115 centimeter x 240 centimeter vilket uppfyller minimimåtten på 110 centimeter x 140 centimeter. Dock är vändytan otillräcklig för personer med hjälpmedel såsom hjulförsedda hjälpmedel. En hisskorg med måtten 150 centimeter x 150 centimeter är den minsta rekommendationen för personer med hjulförsedda hjälpmedel.

Bild 21: Insidan av den ena hissen.

Bild 22: Insidan av den andra hissen.

Längst in i hissen finns en helkroppsspegel installerad 10 centimeter från golvet. En helkroppsspegel bör vara installerad 30 cm ovan golvnivån. Detta för att undvika att hjulförsedda hjälpmedel med fotplattor slår i spegeln.

Det saknas en auditiv röst i hissen som meddelar vilket våningsplan hissen stannar på. Detta kan vara en nackdel för personer med synnedsättning. Tryckknapparna är på en höjd av 90–130 centimeter vilket är inom det rekommenderade fastställda måtten. Belysningen i hissen mäts till 340 lx, vilket är tillräckligt för god möjlighet att se.

Korridor mot festsalen

Dörrbredden mot korridoren som leder till festsalen är 87 centimeter bred när den står uppställd i 90 grader. Det finns ledstänger på var sin sida i entrén som är på en höjd av 84 centimeter från golvet. Ledstänger bör finnas på en höjd på 70 centimeter och 90 centimeter. Ledstången är platt och den är 6 centimeter bred. För att vara greppvänliga är det att föredra om ledstångerna är runda eller avrundade.

Bild 23: Nedåtgående lutning i en korridor.

Korridoren är 175 centimeter bred fram tills en vänstersväng. Där finns det blomlådor installerade på väggen och bredden på korridoren blir 150 centimeter bred. För en fungerande förbindelseled bör den fria bredden 230 centimeter.

Ramp

Det finns en upphöjning i golvet som fungerar som en ramp. Rampens lutning är 2,4 grader vilket är 4,2 procent. Dörren som leder till den tillgängliga toaletten och festsalen är 100 centimeter bred när den står uppställd. Det finns en mindre del av dörren som kan öppnas för att öka bredden. En vit list kontrasterar mot väggen för att underlätta orienteringen.

Tillgänglig toalett Trobergshemmet

Skyltning

Det finns en skylt med WC på dörren men vi rekommenderar att man även sätter dit en skylt med den internationella rullstolssymbolen och taktill text. Relief fungerar bra för kortare texter som "WC". Om relief införskaffas bör den vara upphöjd mellan 1–1,5 millimeter. Det är även bra om skylten anger vilken sida av toaletten det är möjligt att göra en överföring från rullstol till toalett om det inte är möjligt från både vänster och höger.

Bild 24:

Avstånd och mått

Toaletten sticker ut 20 centimeter från väggen vilket uppfyller minimikraven. Avståndet från vänster sida av toaletten till den ena väggen är 135 cm. Från högra sidan av toalettstolen till väggen är avståndet 70 centimeter, det minsta rekommenderade avståndet är 80 centimeter. Enligt ESKE, finska invalidförbundet, ska det finnas ett fritt utrymme på 80 centimeter på båda sidor om toaletten. Om detta inte kan uppnås bör det finnas en spegelvänd toalett eftersom det är viktigt att det är möjligt att göra en överföring från båda sidorna.

Tillbehör

Det finns en soptunna med pedal som bör bytas ut eftersom den är otillgänglig. Strömbrytaren är placerad på en höjd av 97 centimeter vilket är en acceptabel höjd. Belysningen vid handfatet är 336 lx, vilket uppfyller rekommendationen. För att göra belysningen mer tillgänglig kan man installera en rörelsesensor. På det viset behöver individer inte leta efter strömbrytaren.

Det kan även vara till en fördel att installera en sensor på toaletten istället för en knapp som spolar. Alla har inte möjligheter att trycka ner den så toaletten blir mer tillgänglig om spolningen sker via en sensor.

Handfat och spegel

Handfatet är placerat 74 centimeter från golvet vilket är inom det lämpliga höjdintervallet för kortväxta personer och barn (60–75 centimeter). För att vara tillgängligt för alla användare rekommenderas en installationshöjd på 80–95 centimeter, detta är för att benen ska få ett fritt utrymme. Handfatet är höj- och sänkbart men på grund av rör kan det inte justeras. Utrymmet för benen under handfatet bör vara 80 centimeter brett, 67 centimeter hög och 60 centimeter djupt. Spegeln är installerad med nedre kanten på 97 centimeter från golvet. Spegelns övre kant är 190 centimeter. En lämplig höjd på spegeln är 80–90 centimeter från golvet. Det vore bra om spegeln kunde flyttas ner lite så att det är möjligt att se sin reflektion både sittande men även för mindre personer.

Bild 25: Det finns ett stödhandtag på handfatet.

Den nuvarande blandaren har en kran och ett handtag. Vi rekommenderar en automatisk blandare som reglerar temperaturen. Detta är för att undvika att personer bränner sig på hett vatten. Tvålbehållaren är installerad 50 centimeter från handfatets yttre kant och har en knapp. Vi rekommenderar en tvålbehållare med sensor för att göra den mer lättåtkomlig och hygienisk. Pappershållaren för att torka händer sitter på en höjd av 136 centimeter från golvet, vilket är för högt. Den bör placeras på en höjd av 90–110 centimeter för lättare åtkomst av pappret.

Armstöd

Armstöden och toalettsitsen är gula vilket ger en viss kontrast mot den omgivande bakgrunden. Den gula färgen mot den vita omgivningen urskiljer sig inte tillräckligt för att fylla sin funktion av att vara kontrasterande. Avståndet mellan det vänstra armstödet och handfatet är 50 centimeter vilket innebär att förflyttning från hjulförsedda hjälpmedel över detta avstånd inte är möjlig. Avståndet mellan armstöden är 52 centimeter och de är placerade 66 centimeter över golvet. Avståndet mellan de uppfällbara ledstängerna är inte tillräckligt brett, det bör vara 60 centimeter. En lämplig höjd för armstöd är mellan 75 och 80 centimeter.

Bild 26: Kontrasterna mellan toalettsits och armstöd är inte tillräcklig.

Det är också viktigt att ha i åtanke att armstöden ska tåla mycket hårt tryck från flera punkter och att armstöd med ben är i vägen där en överföring ska ske. Därför rekommenderar vi att armstöden är installerade direkt i väggen vilket de är. Ur säkerhetssynpunkt ska fästansordningen och väggen tåla hårt tryck.

Toalettsits och sitthöjd

Framför toaletten och handfatet ska det finnas en vändyta på 150 centimeter x 150 centimeter. Den nuvarande toaletten uppnår inte den nödvändiga vändytan. Toalettsitsen är placerad på en höjd av 48 centimeter vilket är en lämplig höjd för att vara tillgänglig. Vi rekommenderar en installation av en automatisk spolningsknapp för att underlätta användningen för flera personer. Det kan vara svårt för vissa att hantera en tryckknapp. Toalettpappret och bidéduschen bör installeras på en av ledstängerna. Avståndet för både bidéduschen och toalettpappret är 40 centimeter vilket är på gränsen. Det ideala avståndet är mellan 30–40 centimeter så att personer inte behöver sträcka på sig för mycket.

Krokar

Det saknas krokar på väggen i olika nivåer för att hänga upp jackor och väskor. En lämplig höjd för vuxna är mellan 140–160 centimeter. För kortväxta och barn rekommenderas en höjd mellan 100 och 120 centimeter.

Larm

Det saknas larm som går att nå via golvnivå om brukaren fallit. För närvarande finns ett snöre att dra i från taket för att larma. Det är viktigt att kontrollera efter varje städning så att snöret inte är fastknutet i något föremål. Under vårt besök observerade vi att snöret var fäst i ett rör. Detta förhindrar larmet från att fylla sin avsedda funktion. Dessutom är änden av snöret är vit vilket gör det svårt att se mot den vita bakgrunden. Vi rekommenderar att änden kontrastmarkeras i gult eller rött för att öka synligheten. Larmåterställningsknappen sitter på en acceptabel höjd.

Bild 27: Snöret till larmet bör inte vara knutet på rören då funktionen påverkas.

Bild 28: Larmåterställningsknappen är på en lämplig nivå.

Lås

Låset är ett vanligt lås som kan vara svårt att använda för personer med rörelsehinder eller nedsatt finmotorik. Vi föreslår därför ett lås med enhandsgrepp. Det saknas ett draghandtag på insidan av toalettdörren. Detta handtag bör placeras horisontellt på en höjd av 80 centimeter från golvet och vara 60 centimeter långt.

Stödräcken

För att ytterligare öka tillgängligheten bör stödräcken installeras längs väggarna. Dessa räcken bör placeras på en höjd mellan 70 och 90 centimeter. De ska även fortlöpa kontinuerligt utan avbrott.

Det finns ingen golvbrunn inne på toaletten trots att en bidédusch är installerad. Bidéduschen är dock placerad på ett ställe som är svårt att nå från toalettstolen.

Övriga observationer

Det finns en knapp för att tända belysningen inne på toaletten. Vi rekommenderar att belysningen görs automatisk med en sensor som reagerar på rörelser.

Toaletten saknar tröskel och dörrens slagyta är markerad på golvet. Dock finns ingen markering eller skylt som indikerar toalettens tillgänglighet. Vi rekommenderar att sätta upp en skylt på

väggen till vänster om dörren som visar att toaletten är tillgänglig. Skylten bör gärna innehålla texten "WC" och den internationella rullstolsikonen. För ökad tillgänglighet föreslår vi även att inkludera taktill skyltning.

Övriga faciliteter

Andra faciliteter som ökar tillgängligheten inkluderar installation av en käpphållare på väggen inne på toaletten. Detta underlättar för personer med nedsatt rörlighet och gör toalettbesöket med tillgängligt. En brandvarnare finns installerad, även om jag inte testade dess funktion är det viktigt att den både lyser och låter vid brand.

Korridor utanför tillgänglig toalett södra

Belysning

Belysningen i korridoren är ojämn, den lägsta punkten mäter 140 lx och den högsta mäter 270 lx. Dagsbelysningen når inte riktigt in förutom vid en specifik utgång. En jämn belysning som mäter mellan 200–300 lx är att föredra.

Sittplatser och bekvämlighet

I korridoren finns en soptunna med pedal, vilket gör den otillgänglig för personer med rörelsehinder och personer med synnedsättningar. Soptunnan bör bytas ut mot en tillgängligare sort. I utrymmet finns det även en soffa med armstöd. Sitthöjden på soffan är 48 centimeter vilket är högre än den rekommenderade sitthöjden på 43–44 centimeter. Personer med stela knän och höfter föredrar en sitthöjd på 50–55 centimeter. Kortvuxna personer och barn gynnas av en sitthöjd som är 30 centimeter. För att underlätta förflyttning från rullstol bör sitthöjden vara 50 centimeter.

Skyltning

Skyltarna som hänvisar till kontoren är placerade med den nedre kanten på 138 centimeter och den övre kanten på 148 centimeter. Det finns god kontrast mellan text och bakgrund. Det finns god kontrast mellan text och bakgrund men texten bredvid dörren bör vara större för att förbättra läsbarheten. Detta är av särskild vikt när det finns objekt som blockerar tillgången. Bakgrunden på skyltarna som sitter ovanför dörrarna har en reflekterande yta. Skyltarna ovanför dörrarna har en reflekterande yta som kan försvåra läsbarheten under vissa ljusförhållanden.

Bild 29: Det finns hinder i vägen om man behöver stå nära för att läsa en skylt.

Utanför kontorsrummen finns knappar för att ringa till den som sitter i kontoret. Knappen sitter på en höjd av 160 centimeter vilket är högt från golvnivån. Knappens placering kan göra det svårt för vissa personer att nå knappen för att ringa.

Festsal

Det finns möjligheter att möblera om i utrymmet och festsalen används till olika ändamål. Gardiner vid varje fönster möjliggör avskärmning av dagsljuset. Stolar med både armstöd och utan armstöd finns tillgängliga, men vi rekommenderar att det finns stolar i olika sitthöjder. Under dagens kartläggning konstaterades att alla stolar är på samma höjd.

Dörrar

Dörrpassagebredden är 98 centimeter, vilket är acceptabelt. En automatisk dörröppnare finns på en höjd av 81 centimeter till mitten av knappen, men den är skydd bakom växter. Vi rekommenderar att höja dörröppnaren till en lämplig höjd mellan 90 och 110 centimeter samt att flytta växterna för att frigöra öppnaren. Det finns inga trösklar in till festsalen.

Bild 30: Växtlighet står i vägen för den automatiska dörröppnaren.

Belysning

Belysningsstyrkan varierar beroende på var i lokalen ljuset mäts. Detta beror på att stora fönster släpper in mycket ljus och att alla elektriska lampor inte är igång. Minsta mätning är 400 lx och högsta är 1030 lx. En minsta mätning på 500 lx rekommenderas i stora allmänna lokaler, så vi rekommenderar att justera belysningen för att uppnå denna nivå. Golvmaterialet består av en grå golvmatta som inte reflekterar dagsljuset

Utrymningsvägar

Det finns tre utrymningsvägar, men ingen skyltning hänvisar till en tillgänglig utrymningsväg. Vi rekommenderar att märka den tillgängliga utrymningsvägen med den internationella rullstolssymbolen. Det ligger lösa mattor i festsalen, och för att undvika snubbelrisk bör de fästas på golvet med mattejp eller liknande.

För att underlätta orienteringen för personer med nedsatt syn rekommenderar vi att införa ett visuellt och ett taktilt ledstråk i det stora utrymmet. Inne i festsalen testades ljudet och det verkar vara fritt från eko och buller trots att det inte finns akustikplattor.

Anslutning till innergård

Dörrpassagebredden till en uteplats i anslutning till festsalen är 96 centimeter. Rampen i aluminium har räfflor som halkskydd och en lutning på 11,4 procent, vilket motsvarar 6,4 grader. Lutningen på rampen är inom gränsvärdena av det som anses som riktlinje, den får gärna ha en mindre lutning om möjligt. Rampens bredd är 120 centimeter och den har ett avåkningsskydd. Avåkningsskyddet har en stigande kant från 2 centimeter till 5 centimeter. Det vore bra om avåkningsskyddet är lika hög på en höjd av 5 centimeter. Uteplatsen har jämna och hela stenplattor. Våra rekommendationer är att rampens bredd ska vara minst 130 centimeter.

Bild 31: Metallrampen som leder till utegården.

Bild 32: Gångstråket vid utegården är jämn och halkfri.

Utgång mot norra entrén

Dörrpassage

Dörrpassagebredden från festsalen till entrén är 170 centimeter när båda dörrarna är uppställda. I korridoren finns det lösa mattor som bör fästas för att minska snubbelrisken.

Belysning

I korridoren mätte jag belysningsstyrkan till 130 lx i dagsljuset. Det finns belysning vid utgången men dessa är inte igång under kartläggningen. Vid hissen och vid trapporna är belysningsstyrkan 330 lx vilket är acceptabelt vid början av trappan.

Markeringar

Vi rekommenderar att varje steg trappsteg kontrastmarkeras då detta saknas helt idag. Dörrslagytan till Bogskär är markerad på golvet.

Bild 33: Det saknas kontrastmarkering av varje trappsteg på Trobergshemmet.

Ledstänger

Ledstängerna är för korta, de bör börja 30 centimeter före trappans början och fortsätta 30 centimeter efter trappans slut. Den nuvarande höjden på ledstången är 92 centimeter, det bör finnas en ledstång på 70 centimeters höjd och en annan på 90 centimeters höjd. De fyrkantiga ledstängerna är 4,5 centimeter breda. Ledstänger bör vara avrundade eller runda för bättre greppvänlighet.

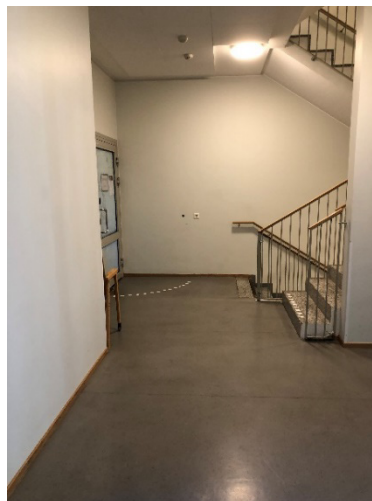

Bild 34: Ledstängerna är inte korrekt utförda, de är för korta.

Trappstegens dimensioner

Enligt formeln har trapporna dimensionen 600 mm. Detta om man räknar steghöjden gånger två och lägger till stegdjupet. Inne ska en trappa ha dimensionen med lägsta 620 mm och högsta 640 mm.

Hiss

Anropningsknappen är i relief. Belysningsstyrkan i hissen är 365 lx. Knappsatsen inne i hissen är också i relief, vilket innebär att knapparna är kännbara. Knapparna är placerade mellan 92 centimeter och 110 centimeter från golvet vilket är acceptabelt. Minimimåtten som är rekommendationerna är 90 centimeter till 130 centimeter från golvet. Panelen med knappar är dessutom installerad minst 40 centimeter från kanten vilket uppfyller kraven.

Dörrbredden är 108 centimeter när skjuddörrarna är öppna vilket är acceptabelt. Hisskorgen är 115 centimeter x 130 centimeter vilket innebär att det finns för liten vändyta för personer med hjälpmedel. Det rekommenderade minsta djupet är 140 centimeter vilket innebär att hisskorgen inte är tillräckligt djup.

Alarmknappen är placerad 90 centimeter från golvet. Den är också i relief och gul men saknar en skyddande krage för att förhindra falska alarm. Det finns en stödstång längst in mot väggen i hisskorgen.

Utanför hissen finns en tillräcklig vändyta som uppnår 150 centimeter x 150 centimeter.

Lätta åtgärder

- Installera en skylt vid cykelstället.
- Flytta alla hinder i gångstråket.
- Installera taktila eller visuella ledstråk inomhus.
- Installera ett taktilt eller visuellt ledstråk utomhus som leder till huvudentrén.
- Sittplatser bör vara i varierande sitthöjd, en person med begränsad rörlighet behöver en högre sitthöjd.
- Sittplatser bör ha armstöd så det underlättar för personer som behöver resa sig.
- Utskjutande föremål och föremål i gångstråket bör kontrastmarkeras på olika höjder.
- Det krävs underhåll vid dammen, att ansa växtligheten och byta ut det ruttna staketet.
- Staketet runt dammen bör vara högre för att minsta snubbelrisken och risken att falla över i området.
- Staketet vid dammen bör ha en kontrasterande färg mot omgivningen som varnar för kollideringsrisken.
- Elbelysning utan kåpor bör ha kåpor för att minska bländningsrisken.
- Lösa mattor bör fästas med mattejp.
- Ledstänger bör vara greppvänliga, det underlättar om de är avrundade.
- Den automatiska dörröppnaren vid huvudentrén bör vara utformad som övriga automatisk dörröppnare.
- Där det finns en tillgänglig utrymningsväg bör den markeras som en skylt så att personer i hjulförsedda hjälpmedel vet att de kan ta sig ut självständigt vid brand eller annan evakuering.
- Det bör finnas relief eller punktskrift på skylten som leder till den tillgängliga toaletten. Skylten bör vara installerad på den vänstra sidan av väggen så skylten kan läsas av när

dörren står öppen. Detta underlättar även så att personer inte står mot dörren när den öppnas då det kan orsaka kollisionsrisk.

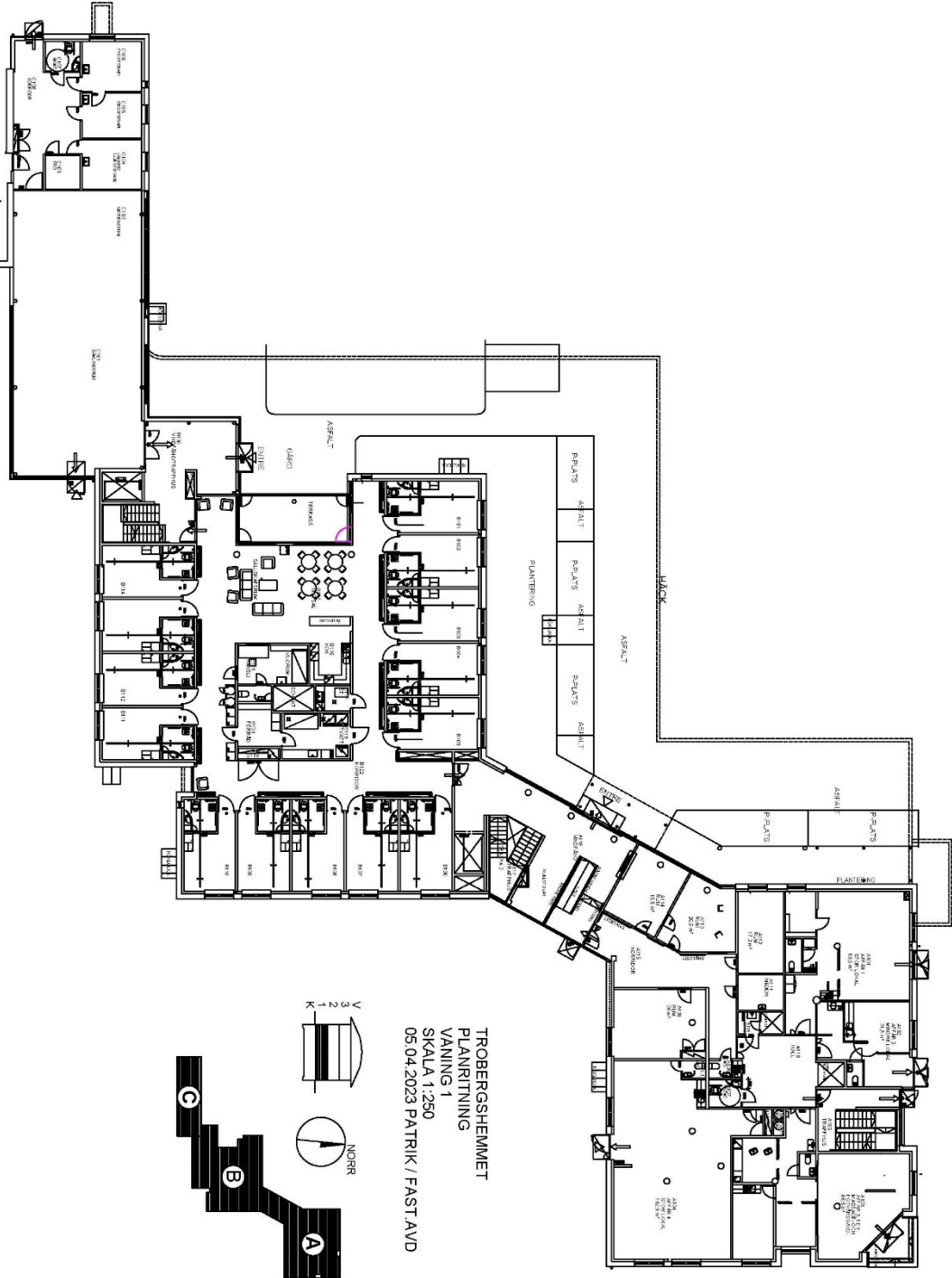
- På skylten till den tillgängliga toaletten ska det finnas en symbol vilken sida en överföring kan ske om avståndet till väggarna inte uppfyller minst 80 cm.
- Soptunnor med pedal är inte tillgängliga, soptunnan i den tillgängliga toaletten behöver bytas ut.
- Det är viktigt att kranen har en temperaturspärr så att inte besökare skållar sig med hett vatten.
- Papperstorkhållaren bör installeras på en lägre höjd i den tillgängliga toaletten.
- Det behöver finnas högre kontraster i en tillgänglig toalett såsom armstöd, toalettsits och handfat.
- Det ska finnas ett fäste för toalettpapper på vardera armstödet.
- Bidéduschen bör fästas i armstödet så att personer inte behöver sträcka på sig.
- I den tillgängliga toaletten bör det finnas krokar på olika höjder.
- Snöret till larmet ska alltid hänga ner till golvet. Om snöret hängs upp vid städning behöver det släppas ner till golvet omgående igen.
- Snöret bör ha en kontrasterande färg som sticker ut från omgivningen. I dagsläget är snöret vitt vilket är svårt att se på grund av färgen på väggen och golvet.
- Det bör finnas ett draghandtag på insidan av toalettdörren så att personer kan stänga dörren självständigt. Detta är särskilt viktigt för personer i hjulförsedda hjälpmedel.
- Längs väggarna på den tillgängliga toaletten bör det finnas fler stödhandtag.
- Det saknas en skylt på den vänstra väggen som hänvisar till toaletten.
- För personer med käpp underlättar det om en käpphållare installeras vid receptioner och tillgängliga toaletter. Det hjälper besökare att komma ihåg deras käpp.
- Skyltarna till kontoren bör ha en större text.
- Skyltar bör aldrig ha en reflekterande yta då det gör dem svårlästa.
- Knappsatser, kodlås och automatiska dörröppnare ska kunna nås för personer med hjulförsedda hjälpmedel.
- Växter som står i vägen för automatiska dörröppnare bör flyttas.
- Varje trappsteg bör kontrastmarkeras för personer med synnedsättningar för att det varnar dem om en nivåskillnad.
- Vid hissen på panelen där det finns larm bör det finnas en skyddande kåpa för att förhindra falska larm.

Svåra åtgärder

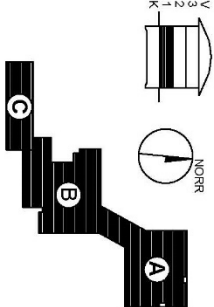
- Texten på byggnaden där det står "Trobergshemmet" bör ha större text eftersom den i dagsläget är lite svår att läsa.
- Vid entrén bör ojämnheter jämnas ut.
- Golvbrunnar i gångstråket kan orsaka snubbelrisk.
- Det bör, utöver ett staket, löpa en kant längs dammen för att varna om fallrisk.
- För personer med hjulförsedda hjälpmedel och synnedsättningar skulle det underlätta om den fanns en kant runt blomrabatter.
- Växter och träd nära byggnader kan förstöra konstruktioner och gångstråk.
- Jämna till stenplattorna vid huvudentrén.
- Rusta upp golv och byta ut kakel samt klinkers som är sönder.
- Ledstänger bör vara greppvänliga.

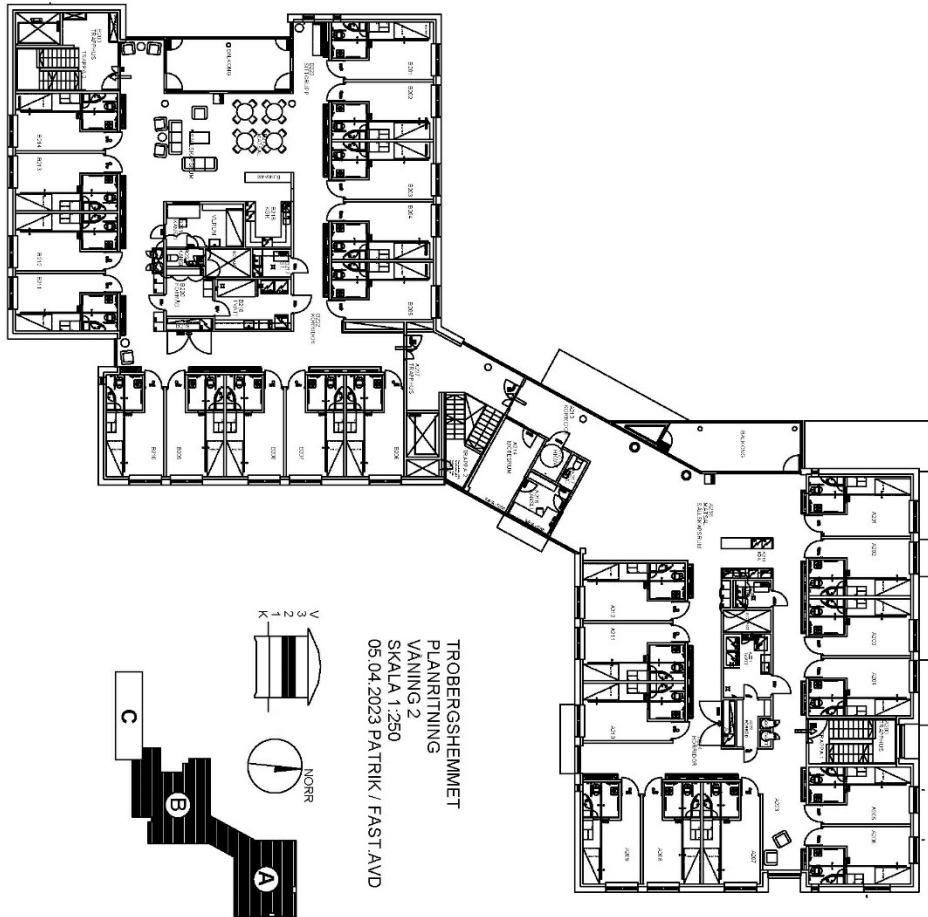
- Den automatiska dörröppnaren vid huvudentrén bör bytas ut så den har samma utformning som övriga apparater.
- I hissen underlättar det som det finns fler stödsträngar.
- En rörelsesensor för belysning, tvålbehållare och spolknapp underlättar i den tillgängliga toaletten.
- Handfatet är installerat på en lägre höjd än rekommendationerna.
- Det finns inte nog med vändutrymme framför toaletten och handfatet. Den fria vändytan bör vara minst 150 cm i diameter.
- Armstöd bör vara installerade direkt i väggen och kunna hålla för hårda tryckpressningar från olika håll.
- Det bör finnas ett larm på golvnivå så att personer som faller från toaletten lätt kan komma åt och larma.
- Låset på den tillgängliga toaletten bör bytas ut mot ett lås som har en enkel enhandsfattning för personer med problematik av finmotorik.
- Det bör finnas en golvbrunn på toaletten eftersom det finns en bidédusch.

Planritningar

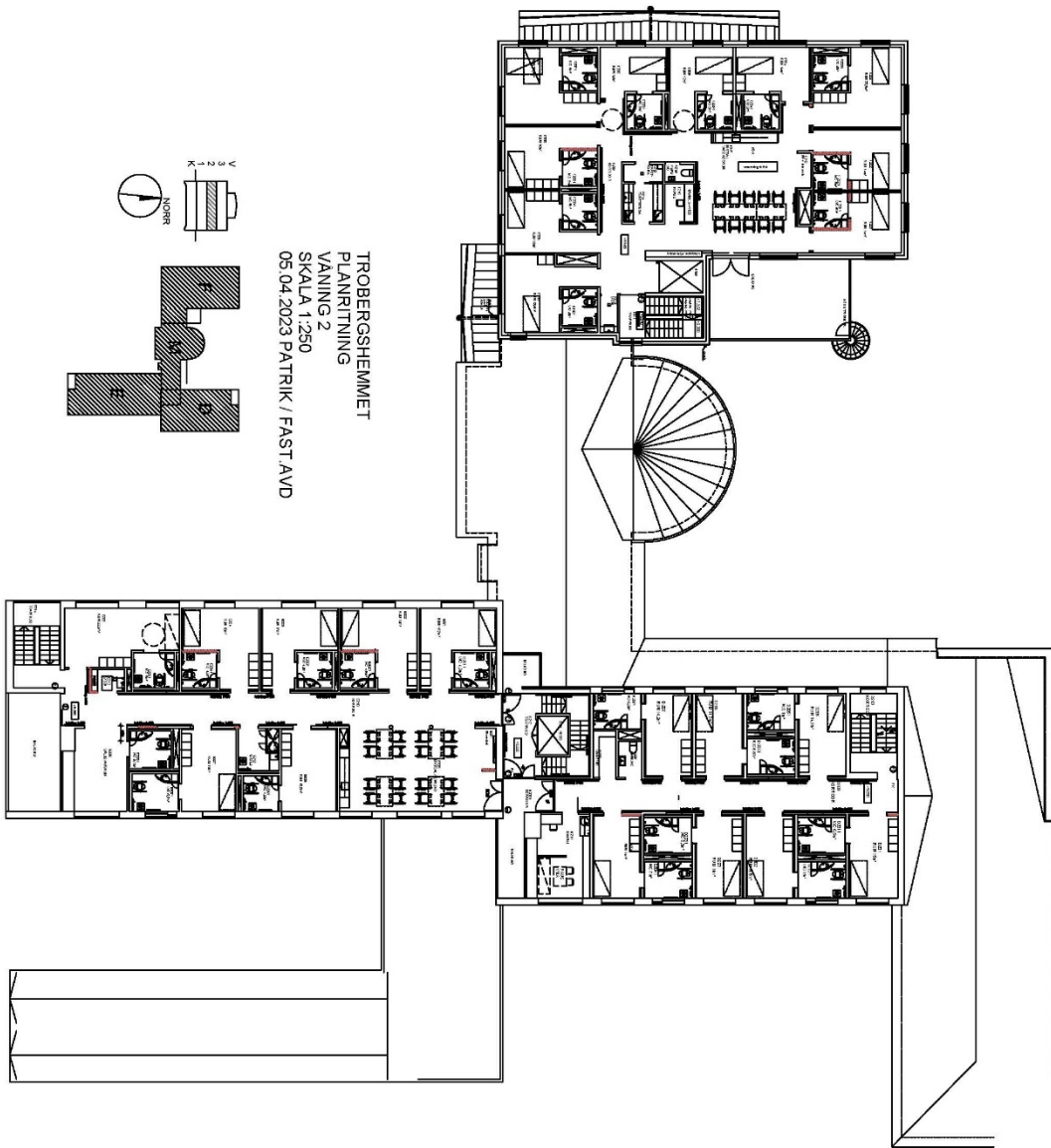

TROBERGSHEMMET
 PLANRITNING
 VÄNING 1
 SKALA 1:250
 05.04.2023 PATRIK / FASTAVD

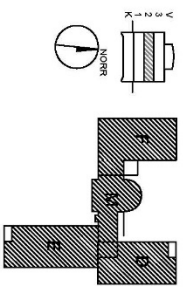

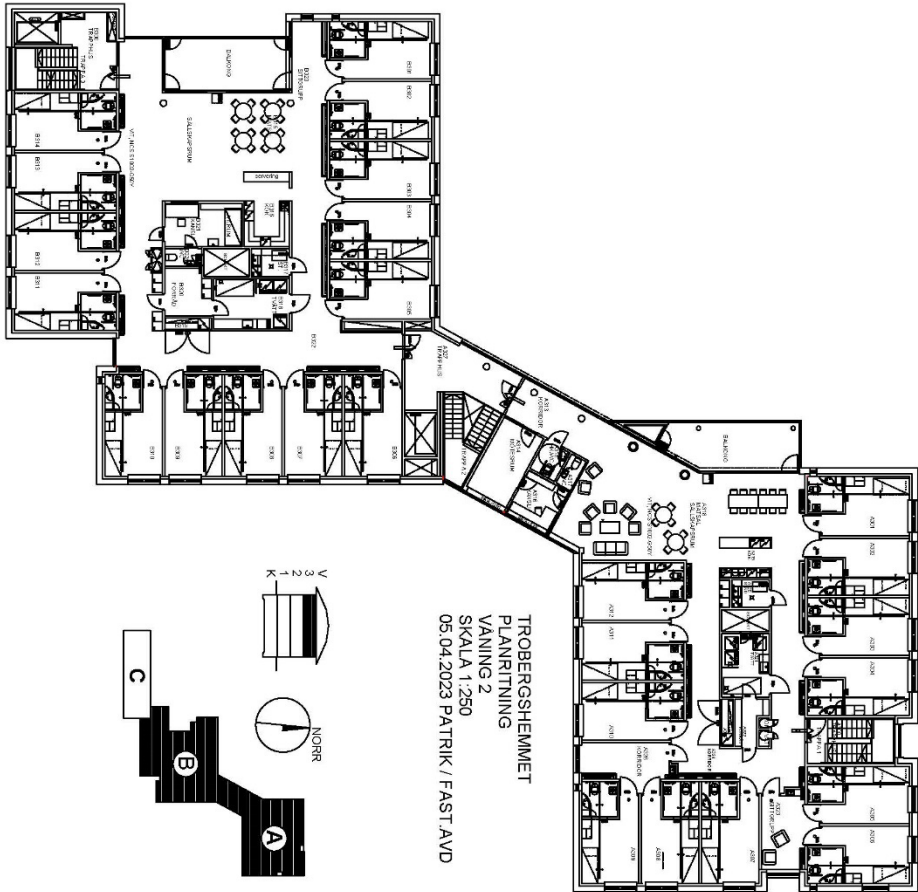

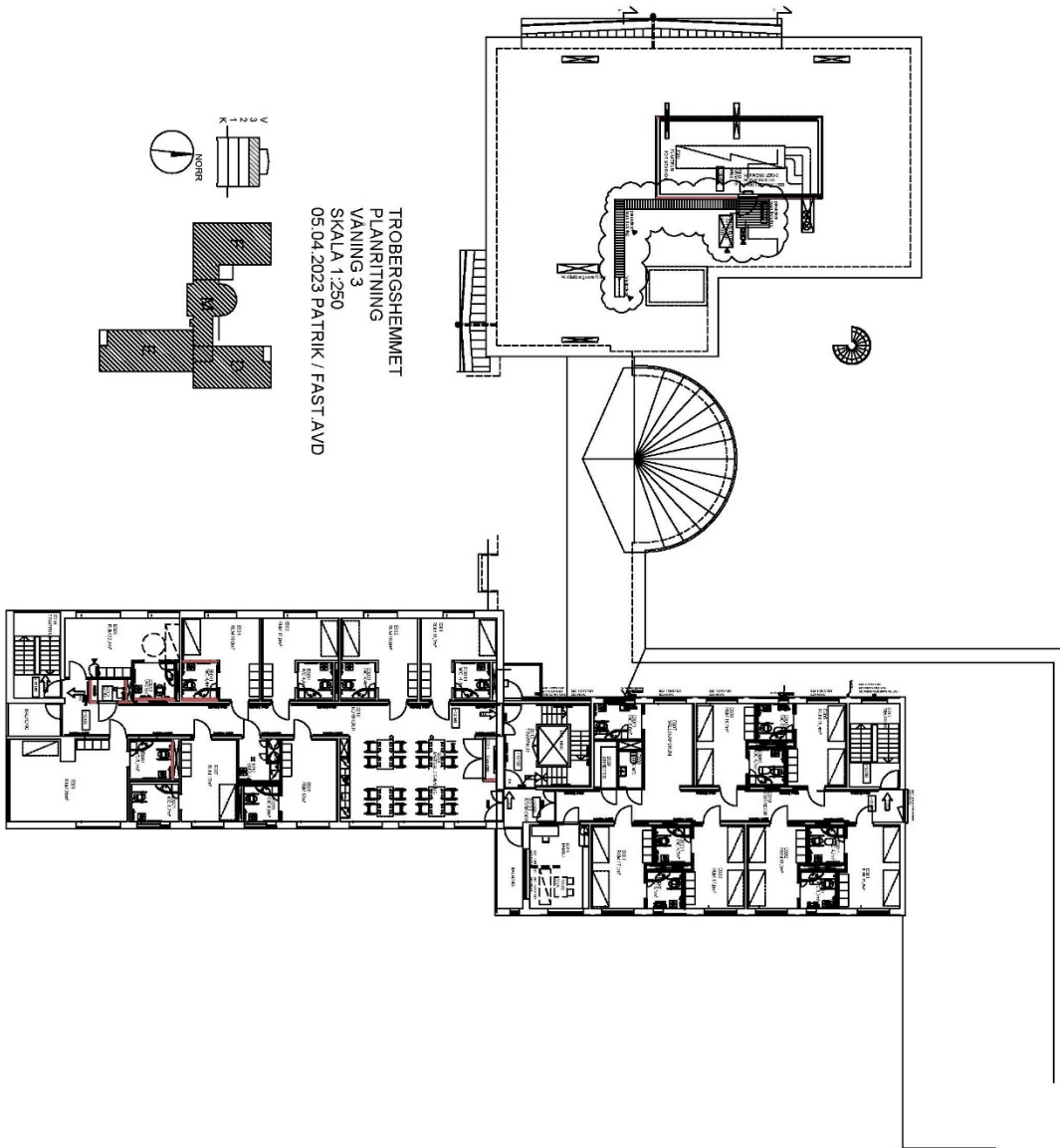
TROBERGHEMMET
 PLANRITNING
 VANNING 2
 SKALA 1:250
 05.04.2023 PATRIK / FASTAVD

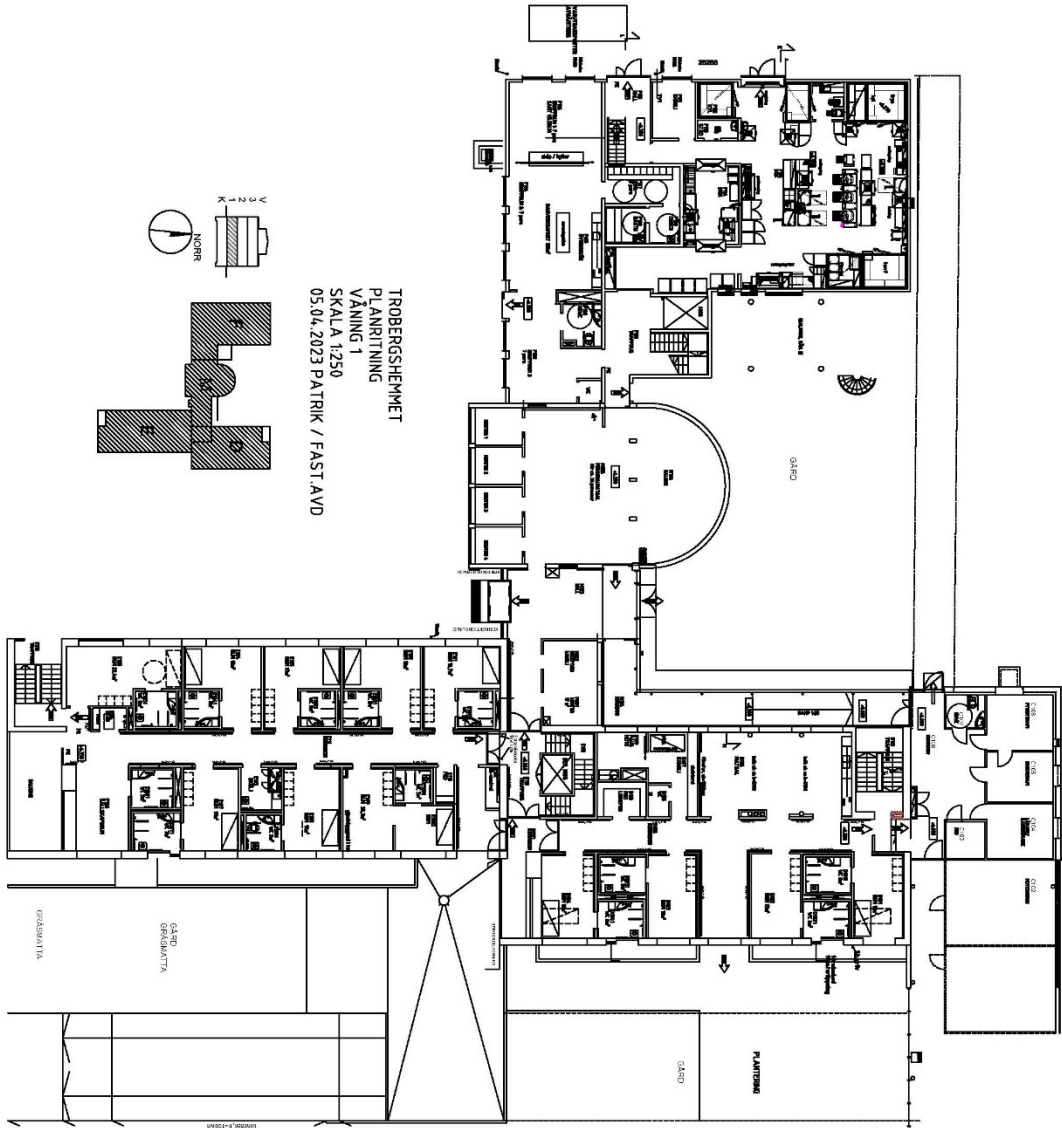

TROBERGSHEMMET
PLANRITNING
VÄNING 2
SKALA 1:250
05 04 2023 PATRIK / FAST AVD

Kontaktuppgifter

Alexandra Gamba, Projektledare ”Ett Åland för alla”.

Funktionsrätt Åland, Skarpansvägen 30.

alexandra.gamba@handicampen.ax eller via tel: +358 40 189 7453

Källor

Kilpelä Niina, 2019, Tillgängliga byggnader och deras omgivning, miljöministeriet.

Satu Wäre-Åkerblom, Esteetön wc- ja pesutilaopas, Invalidiliiton Esteettömyykeskus ESKE